

MØRENETT AS
Industrivegen 6
6080 GURSKØY

Vår dato: 07.12.2020
Vår ref.: 202002406-9
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Annhild Meling

Vedtak om Mørenett AS sin beregning av gebyr for manuell avlesning

Reguleringsmyndigheten for energi (RME¹) fatter vedtak om at Mørenett AS (heretter «Mørenett») har beregnet gebyret for manuell avlesning i strid med forskrift om kontroll av nettvirksomhet² § 17-6 og må korrigere dette. De må også endre rutinene sine for fakturering av gebyret.

Vi er bedt om å vurdere Mørenetts beregning av gebyr for manuell avlesning. Vår vurdering er forhåndsvarslet i brev av 23. oktober 2020. Mørenett har kommentert vårt forhåndsvarsel i brev av 6. november 2020.

1. Vedtak om retting

RME fatter vedtak om følgende:

Mørenett har beregnet gebyret i strid med forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6 og må korrigere dette. Mørenett har rettet forholdene som gjelder påslag for indirekte kostnader i timeprisen, og fjernet kostnader for aktiviteter som det ikke er tillatt å kreve gebyr for. Mørenett må korrigere beregningen av timeprisen slik at denne ikke beregnes ut ifra fakturerbare timer.

Mørenetts rutine for å fakturere gebyret for manuell avlesning er i strid med avregningsforskriften §7-1a annet ledd. Mørenett må endre rutinene sine for fakturering av gebyret.

---

¹ RME er fra 1. november 2019 utpekt av OED som reguleringsmyndighet i medhold av energiloven § 2-3. RME er fortsatt en del av NVE, og skal utføre oppgavene som uavhengig reguleringsmyndighet. Der hvor vi tidligere har vist til NVE som mottaker eller avsender av dokumenter, blir det nå vist til RME. Den praktiske betydningen for dere er at en eventuell klage på vedtak fra RME vil bli behandlet av Energiklagenemnda.

² Forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer

Adresse

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

E-post: rme@nve.no, Telefon: 22 95 95 95, Internett: <http://reguleringsmyndigheten.no/>
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Mørenett skal sende RME nytt beregningsgrunnlag innen 15. januar 2021.

2. Nettselskapenes adgang til kontrollavlesning og til å fastsette gebyr for manuell avlesning

Nettselskapene har adgang til kontrollavlesning og til å kreve gebyr for manuell avlesning av AMS-målere uten aktiv kommunikasjonsenhet. Dette følger av avregningsforskriften³ og forskrift om kontroll av nettvirksomhet. RME har fattet vedtak om nettselskapenes adgang til kontrollavlesning og til å fastsette gebyr for manuell avlesning i [flere tidligere saker](#). Disse er stadfestet av Olje- og energidepartementet og kan leses på [våre nettsider](#).

2.1. Regelverket gir adgang til å gjennomføre kontrollavlesning hos kunden.

Det følger av avregningsforskriften § 3-3 annet ledd at ethvert målepunkt skal avleses minimum en gang i kalenderåret. Med innføring av AMS-målere med kommunikasjonsenhet, får nettselskapene kontinuerlig oversendt måledata gjennom kommunikasjonsenheten. Dette innebærer at AMS-måleren oppfyller nettselskapets plikt etter avregningsforskriften § 3-3 første og annet ledd.

Nettselskapene har fram til nå som regel stipulert målerstanden til kunder som ikke har registrert måleverdier. Et av formålene med installering av AMS er å få en så korrekt og effektiv avregning av kundenes strømforbruk som mulig. Manuell innhenting av målerstanden er derfor ikke lenger nødvendig etter innføring av AMS, ettersom måleren automatisk sender måleverdier. Det er nettselskapets ansvar å beslutte hvilke tiltak som er nødvendige for å sikre at avregningen av strømmålere uten kommunikasjonsdel blir korrekt. Nettselskapet kan i denne sammenheng beslutte at det er behov for å reise ut til kunder og lese av måleverdier.⁴

2.2. Regelverket gir adgang til å kreve gebyr for manuell avlesning

Nettselskapet har tilbudt sine kunder et system for avlesning og oversendelse av måleverdier til nettselskapet ved bruk av AMS-målerens kommunikasjonsenhet. Kunder som har fått fritak av helsemessige årsaker, og andre som nekter å få AMS-måler installert, velger å ikke benytte seg av det systemet nettselskapet tilbyr.

Det å håndtere og kontrollere manuelt avleste data innebærer ekstra kostnader for nettselskapene. Kostnaden ved manuell avlesning av måleren er en direkte konsekvens av at kunden ikke ønsker en AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet.

Forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6 tillater at nettselskapene fastsetter tariffer for særskilte tjenester hos kunden. RME legger til grunn at manuell avlesning er en «særskilt tjeneste» som nettselskapet kan fastsette en tariff for. Tariffer er definert som alle priser og annen økonomisk godtgjørelse som nettselskapet fastsetter for tilknytning og bruk av elektriske nettanlegg.⁵ Måleravlesning inngår som en del av tilknytning og bruk av nettet.⁶

---

³ Forskrift av 11. mars 1999 nr. 301 om måling, avregning, fakturering av nettjenester, og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv.

⁴ Se RMEs vurdering i [vedtak med referanse 201902069-5](#), som ble stadfestet av Olje- og energidepartementet (OED) i [brev av 30. juni 2020](#)

⁵ Jf. Forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 1-3

⁶ Se RMEs vurdering i [vedtak med referanse 201902069-5](#), som ble stadfestet av Olje- og energidepartementet (OED) i [brev av 30. juni 2020](#)

2.3. Gebyret gjelder for alle som har fått tilbud om AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet

Alle kunder som har valgt å ikke benytte seg av det avlesingssystemet som nettselskapet tilbyr, krever den samme særskilte tjenesten fra nettselskapet, uavhengig av årsaken til at kunden ikke har installert AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet. Nettselskapet kan derfor fastsette en slik tariff uavhengig av om kunden har fått fritak fra installering av AMS etter avregningsforskriften § 4-1 bokstav b, eller av annen grunn nekter å installere AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet.

2.4. Beregning av gebyret

Det følger av forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6 at tariffen for særskilte tjenester ikke skal omfatte mer enn kostnaden forbundet med tjenesten. Kostnader som danner grunnlag for et avlesingsgebyr kan være variable kostnader som registrering og validering av målerstand, utsending av påminnelse om avlesing, retting av feil levert målerstand og gjennomføring av kontrollavlesing.

2.4.1 Gebyret skal være likt for alle kunder

Når nettselskapet krever et slikt gebyr, skal gebyret være likt for alle kunder som ikke har installert AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet. Dette følger av de generelle prinsippene for utforming av tariffen. Nettselskapets samlede kostnader knyttet til håndtering av manuelt avleste data og kontroll av disse, skal dermed fordeles likt på den aktuelle kundegruppen, uavhengig av hvor i nettselskapets område måleren befinner seg. Kundene som ilegges gebyret betaler altså en gjennomsnittskostnad per målepunkt.

Prinsippet om at gebyret skal være likt for alle, innebærer ikke at alle nettselskaper skal legge til grunn lik kostnad for manuell avlesing. Kostnadene ved manuell avlesing kan variere mellom nettselskaper, som følge av at ulike nettselskaper har ulike tekniske løsninger for manuell avlesing og ulike kostnader forbundet med kontrollavlesing.

2.4.2 Gebyret gjelder per målepunkt

Dagens regler for måling og avregning og reglene om avanserte måle- og styringssystemer (AMS), tar utgangspunkt i målepunkt, ikke i det enkelte kundeforhold. Dersom én kunde har flere målere, kan nettselskapet derfor kreve gebyr per måler. Merk at dette ikke er til hinder for at nettselskapet velger å redusere gebyret i tilfeller der målerne kunden har er på samme adresse.

2.4.3 Kontrollavlesing

Det er nettselskapets ansvar å beslutte hvilke tiltak som er nødvendige for å sikre korrekt avlesing av målepunkt der AMS-måler ikke er installert eller kommunikasjonsenheten er deaktivert eller fjernet. Vi ser at flere nettselskaper har beregnet gebyret med utgangspunkt i en årlig, stedlig kontrollavlesing i alle målepunkt uten AMS. Nettselskapene kan beregne gebyret med det kriteriet, men det forutsetter at de også reiser ut for å gjennomføre stedlig kontroll av disse. Dersom nettselskapet har planlagt å utføre stedlig kontrollavlesing av bare en andel av disse målepunktene, må beregningen av gebyret reflektere dette. Gebyret kan ikke overstige kostnadene forbundet med tjenesten.

2.4.4 Faste kostnader knyttet til IT-drift og systemkostnader

Faste kostnader knyttet til IT-drift og vedlikehold av løsning for profilmålere kan ikke dekkes gjennom avlesingsgebyret. Slike kostnader inngår som en del av nettselskapets ordinære måle- og avregningsansvar, og skal derfor dekkes gjennom den ordinære nettleien. [Vi viser her til tidligere vedtak vi har fattet om gebyret for manuell avlesing.](#)

2.4.5 Timepris

Vi har sett stor variasjon i timeprisen nettselskap har lagt til grunn for beregningen av gebyret. Forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6 sier at «tariffen skal reflektere kostnadene forbundet med tjenesten». RME vurderer at det bare er de direkte henførbare kostnadene som kan inkluderes. Dette gjelder også beregningen av timeprisen. I tidligere vedtak⁷ har RME vurdert at nettselskap ikke har adgang til å benytte påslag for indirekte kostnader i timeprisen for beregning av anleggsbidrag. RME vurderer at dette også vil gjelde for beregningen av gebyret for manuell avlesning. Dette betyr at timeprisen ikke kan inkludere påslag for faste kostnader, men skal være basert på marginalkostnad. Indirekte kostnader knyttet til eiendom, IKT, regnskap, lønn, kommunikasjon, HR/HMS etc. kan ikke medregnes. Heller ikke andre kostnader som telefoni, kurs, arbeidstøy og kontingenter kan medregnes.

2.4.6 Km-godtgjørelse

Kjøregodtgjørelse skal dekke kostnader knyttet til bruk av privat bil i jobb. Dersom nettselskapet har ekstra kostnader for kjøring i forbindelse med kontrollavlesning, skal disse fremgå av beregningen av gebyret. Statens satser for 2020 er 4,03 kr/km hvorav 3,5 kr/km er skattefritt⁸. Denne satsen dekker drivstoff, slitasje, verditap, andre driftskostnader, bompenger, forsikring og årsavgift. Dersom nettselskapet har inkludert utgifter knyttet til kjøring i beregningen av gebyret, skal statens satser for km-godtgjørelse legges til grunn for beregningen.

2.5 *Fakturering av gebyret for manuell avlesning*

Gebyret for manuell avlesning er en tariff for å håndtere og kontrollere manuelt avleste data. Ifølge definisjonen av netjtjenester i avregningsforskriften § 1-3 punkt 2 faller tariffing inn under netjtjenester. Videre følger det av avregningsforskriften §7-1a andre ledd at nettselskapene ikke kan forskuddsfakturere netjtjenester til forbrukere. Dette betyr at nettselskapene ikke kan forskuddsfakturere gebyret, men må fakturere denne tariffen etterskuddsvis. Tariffen kan kreves inn på hver faktura eller sjeldnere, men minst hver tredje måned, jf. avregningsforskriften § 7-1a annet ledd.

3. **RMEs foreløpige vurdering**

Mørenett har i brev av 10. mars 2020 og 20. mai 2020 redegjort for hvordan gebyret er beregnet, hvilke timesatser som ligger til grunn for gebyret og hvilken informasjon kundene har fått om gebyret. Mørenett har kommentert vårt forhåndsvarsel i brev av 6. november 2020.

3.1. *Beregning av gebyr for manuell avlesning*

Gebyret Mørenett har fastsatt, omfatter arbeid knyttet til registrering og kontroll av måleverdier som ikke er fjernavleste, og kostnader knyttet til ekstra arbeid med behandling av klagesaker. Mørenett har informert om at de per dags dato ikke har inkludert kostnader for stedlig kontrollavlesning i gebyret, men at de vil ta stilling til dette på et senere tidspunkt.

Timeprisen Mørenett har lagt til grunn for gebyret, omfatter kostnader til lønn, sosiale avgifter som pensjon og arbeidsgiveravgift, samt kostnader knyttet til kurs og «følge kost». Timeprisen kan ikke omfatte påslag for indirekte kostnader, jf. punkt 2.4.5 over. Det er bare de direkte henførbare kostnadene som kan inkluderes i gebyret. RME vurderer at kostnadene Mørenett har inkludert i timeprisen knyttet til kurs og «følge kost», er generelle påslag for indirekte kostnader som det ikke er tillatt å inkludere i timeprisen. Mørenett har oversendt nytt beregningsgrunnlag i sin kommentar til forhåndsvarselet der disse påslagene er tatt ut av timeprisen, og vi vurderer derfor at dette forholdet er rettet.

⁷ [Vedtak i uenighet om anleggsbidrag \(Ref: 201804895-9\). Vedtaket ble stadfestet av Olje- og energidepartementet 5. mars 2020 \(Ref: 19/1815\)](#)

⁸ <https://www.skatteetaten.no/satser/bilgodtgjorelse-kilometergodtgjorelse/>

RME har sett tilfeller hvor nettselskap beregner timeprisen ut ifra fakturerbare timer. Dette gir en høyere timepris, enn den interne timeprisen nettselskapet har ved et årsverk. RME vurderer at timeprisen skal beregnes med utgangspunkt i selvkost. Dette betyr at timeprisen skal inkludere kostnader nettselskapet påføres ved å utføre tjenesten, og skal ikke inkludere påslag for faste kostnader nettselskapet uansett ville hatt. Vi vurderer derfor at Mørenett ikke kan beregne timeprisen med utgangspunkt i fakturerbare timer, men må beregne denne ut ifra ett årsverk, det vil si tilgjengelig tid per år. Vi beklager at dette ikke ble adressert i forhåndsvarselet.

Mørenett har også inkludert kostnader for «*juridisk bistand*» og «*ekstra behov for kundeinformasjon om forbruk og behandle fleire klagesaker*». I sin kommentar til forhåndsvarselet skriver Mørenett at disse kostnadene ikke har blitt fakturert ut til kunden, og at de har blitt stående igjen i gebyrgrunnlaget ved en feil. Mørenett har fjernet postene fra gebyrgrunnlaget, og vi vurderer at dette forholdet er rettet.

RME fatter på denne bakgrunn vedtak om at Mørenett har beregnet gebyret i strid med forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6. Mørenett har rettet forholdene som gjelder påslag for indirekte kostnader i timeprisen, samt fjernet aktiviteter fra gebyret som det ikke er tillatt å kreve gebyr for. Mørenett må korrigere beregningen av timeprisen slik at denne ikke beregnes ut ifra fakturerbare timer, og oversende nytt gebyrgrunnlag til RME.

Dersom nettselskapet har satt gebyret for høyt, har de tatt for mye betalt fra kundene sine. RME forutsetter at de retter opp dette, og at de betaler tilbake det de har tatt for mye betalt.

3.2. Fakturering av gebyret

Mørenett har oppgitt at gebyret faktureres forskuddsvis, én gang i året. Jf. punkt 2.5. over, skal gebyret faktureres etterskuddsvis, minst hver tredje måned. RME fatter vedtak om at Mørenett har en rutine for fakturering av gebyret som er i strid med avregningsforskriften § 7-1a annet ledd. Mørenett har informert om at de vil rette seg etter dette, og endre rutinen for fakturering fra 2021.

4. Klageadgang

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Energiklagenemnda innen 3 uker. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Energiklagenemnda og sendes til RME. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse rme@nve.no. Se nærmere om krav til klagen i forvaltningsloven [kapittel VI](#).

Ta gjerne direkte kontakt med vår saksbehandler dersom dere har spørsmål.

5. Nettselskapet kan få tvangsmulkt dersom nettselskapet ikke retter

Dette brevet er også et varsel om tvangsmulkt. Hvis nettselskapet ikke følger vedtaket om retting innen fristen, vil vi vurdere å fastsette en tvangsmulkt⁹, første ledd. Mulkten vil bli fastsatt skjønnsmessig og løpe helt til nettselskapet retter forholdene i vedtaket.

Dere kan uttale dere i spørsmålet om tvangsmulkt senest 15. januar 2021. Hvis dere har ny informasjon til oss eller vil rette opp i de opplysningene vi har fått tidligere, er det viktig at vi får dette før fristen går ut. Hvis ikke vil vi behandle saken ut fra de opplysningene vi allerede har fått.

---

⁹ jf. energiloven § 10-3.

Med hilsen

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Annhild Meling
førstekonsulent

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.